

"Nur eine Waffe taugt"

Cronologia de PARSIFAL al Gran Teatre del Liceu

- **Estrena absoluta: 26 de juliol de 1882 al Festspielhaus de Bayreuth**
- **Estrena a Barcelona i al Liceu: 31 desembre de 1913**
- **Darrera representació al Liceu: 11 de març de 2011**
- **Total de representacions al Liceu: 108**

J. Tribó

TEMPORADA 1913-1914

- 31-XII-1913 Hora prevista: 22:00. L'espectacle comença a les 22:25
 - Llibret i música de Richard Wagner. Traducció italiana de Giovanni Pozza.
 - L'òpera es canta en traducció italiana.
 - És estrena a Barcelona i al Liceu.
 - Nombre de representacions: 14
 - Núm. històric: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
 - Dates: 31 desembre 1913 / 3, 8, 11, 14, 15, 18, 21, 25, 28 gener; 2, 5, 7, 8 febrer 1914
 - Crítica: *Diario de Barcelona* 1 gener 1914 (referida a l'acte I) + 3 gener 1914 + Gran crítica: 3 gener 1914 / L'esquella de la Torratxa 9 gener 1914.
 - Decoracions: Acte I de Maurici Vilomara i Oleguer Junyent. Acte II de Miquel Moragas i Salvador Alarma. Acte III d'Oleguer Junyent. Vestuari d'Alexandre Soler
 - Notes: La temporada s'atura durant quatre dies pels assaigs. El mestre Beidler prohibeix l'entrada a qualsevol assaig.
 - En lloc del teló pintat que s'usava, s'estrena una gran cortina de vellut.
 - L'acte I dura 1 hora 50 minuts. L'espectacle s'acaba a les 05:00 de l'1 de gener de 1914.
 - A la primera representació va caldre interrompre l'espectacle pel canvi de decoració entre els dos quadres de l'acte segon.
 - S'havia previst quatre representacions i se'n fan catorze.
- Parsifal: Francesc Viñas
Kundry: Margot Kaftal

Gurnemanz: Vincenzo Bettoni
Amfortas: Cesare Formichi
Klingsor: Adolfo Pacini
Titurel: Conrad Giralt
Cavallers: Josep Bataller, Càn did Fugassot
Escuders: Carmen Morelli, A.Tarré, Vicenç Gallofré, Antoni Corts
(Cortis)
Noies flors: Dora Venegas, Josefina d'Oriente, Angelina Homs, A.Tarré,
Laura Abellan, Carmen Morelli
Director: Franz Beidler
Director d'escena: Salvador Vilaregut
Mº del cor: Attico Bernabini

TEMPORADA 1914-1915

- 1-XII-1914
 - Llibret i música de Richard Wagner. Traducció italiana de Giovanni Pozza.
 - L'òpera es canta en traducció italiana.
 - Nombre de representacions: 6
 - Núm. històric: 15, 16, 17, 18, 19, 20
 - Dates: 1, 3, 6, 8, 13, 15 desembre 1914
- Parsifal: Francesc Viñas
Kundry: Elsa Raccanelli
Gurnemanz: Vincenzo Bettoni
Amfortas: Francesco Bonini
Klingsor: Ciro Patino
Titurel: Conrad Giralt
Cavallers: Marià Mayral, Ramon Bataller
Escuders: Rosalia Pangrazy, Laura Abellan, Vicenç Gallofré, Julià Oliver
Noies flors: Dora Venegas, Laura Abellan, Teresa Oliver, Mercè Capsir,
M. Riboldi, Rosalia Pangrazy
Director: Antonio Guarnieri
Director d'escena: Carlo Ragni

TEMPORADA DE PRIMAVERA DE 1920

- 4-IV-1920
 - Llibret i música de Richard Wagner. Traducció italiana de Giovanni Pozza.
 - L'òpera es canta en traducció italiana tret de Charles Rousselière i Marcel Journet que ho fan en francès.
 - Nombre de representacions: 5
 - Núm. històric: 21, 22, 23, 24, 25
 - Dates: 4, 7, 9, 11, 14 abril 1920
- Parsifal: Charles Rousselière

Kundry: Teresa Burchi
Gurnemanz: Marcel Journet
Amfortas: Domenico Viglione-Borghese
Klingsor: Ciro Patino
Titirel: Conrad Giralt
Cavallers: Sr. Gea, Josep Bataller
Escuders: Enriqueta Aceña, Mary Valverde, Vicenç Gallofré, Antoni Oliver
Noies flors: Enriqueta Aceña, Mary Valverde, Tina Frascchetti, Josefina de Muro, Carme Vilà, Elena Lucci
Director: Otto Hess
Director d'escena: Eugeni Salarich

TEMPORADA DE PRIMAVERA DE 1921

- 12-IV-1921
 - Llibret i música de Richard Wagner. Traducció italiana de Giovanni Pozza.
 - Per primer cop els intèrprets de Parsifal, Kundry, Amfortas i Klingsor canten en l'alemany original.
 - Nombre de representacions: 4
 - Núm. històric: 26, 27, 28, 29
 - Dates: 12, 16, 17, 19 abril 1921
- Parsifal: Walter Kirchhoff
Kundry: Lilly Hafgren
Gurnemanz: Marcel Journet
Amfortas: Cesare Formichi
Klingsor: Gustav Schützendorf
Titirel: Conrad Giralt
Cavallers: Sr. Gea, Josep Bataller
Escuders: Enriqueta Aceña, Purita Taboada, Vicenç Gallofré, Antoni Oliver
Noies flors: María del Camino Béjar, Enriqueta Aceña, Alexina Zanardi , Carme Vilà, Elena Lucci, Galli Marchetti
Director: Bruno Walter
Director d'escena: Franz Ludwig-Horth

TEMPORADA 1923-1924

- 10-I-1924
 - Llibret i música de Richard Wagner.
 - Nombre de representacions: 4
 - Núm. històric: 30, 31, 32, 33
 - Dates: 10, 12, 13, 16 gener 1924
- Parsifal: Richard Schubert
Kundry: Helene Wildbrunn

Gurnemanz: Marcel Journet
Amfortas: Joseph Groenen
Klingsor: Hermann Wiedemann
Titirel: Conrad Giralt
Cavallers: Antoni Oliver, Jordi Frau
Escuders: Alexina Zanardi, Conchita Velázquez, Paul Kuhn, Vicenç Gallofré
Noies flors: Carmen de Cárdenas, Maria Fiori, Alexina Zanardi, Carme Vilà, Elena Luccini, Conchita Velázquez
Director: Otto Klemperer
Director d'escena: Franz Ludwig-Horth

TEMPORADA 1925-1926

- 30-I-1926
 - Llibret i música de Richard Wagner.
 - Els solistes canten en alemany tret de Lluís Canalda que ho fa en italià.
 - Nombre de representacions: 4
 - Núm. històric: 34, 35, 36, 37
 - Dates: 30 gener; 2, 6, 8 febrer 1926
- Parsifal: Lluís Canalda
Kundry: Gertrude Kappel
Gurnemanz: Emanuel List
Amfortas: Joseph Groenen
Klingsor: Karl Rudow
Titirel: Conrad Giralt
Cavallers: Josep Jordà, Emili Bastons
Escuders: Josefina Roca, Alexina Zanardi , Vicenç Gallofré, August Gonzalo
Noies flors: Tina Frascchetti, Josefina Roca, Alexina Zanardi, Carme Vilà, Conchita Velázquez, Renata Pezzatti
Director: Egon Pollak
Director d'escena: Paul Eger

TEMPORADA DE PRIMAVERA de 1929

- 22-VI-1929
 - Llibret i música de Richard Wagner.
 - Nombre de representacions: 3
 - Núm. històric: 38, 39, 40
 - Dates: 22, 24, 26 juny 1929
- Parsifal: Theo Strack
Kundry: Lilly Hafgren
Gurnemanz: Hermann Marowsky
Amfortas: Joseph Groenen

Klingsor: Hermann Wiedemann
Titular: Conrad Giralt
Cavallers: Josep Jordà, Emili Bastons
Escuders: Mercè Roca, Montserrat Viladoms, Vicenç Gallofré, Josep Torras
Noies flors: Anna Millitx, Mercè Roca, Alexina Zanardi, Sra. Sintes, Elena Lucci, Angela Rossini
Director: Eugen Szenkar
Director d'escena: Leopold Sachse

TEMPORADA 1933-1934

- 27-I-1934
 - Llibret i música de Richard Wagner.
 - Nombre de representacions: 4
 - Núm. històric: 41, 42, 43, 44
 - Dates: 27 gener; 1, 3, 4 febrer 1934
- Parsifal: René Maison
Kundry: Ella Némethy
Gurnemanz: Ludwig Weber
Amfortas: Georg Hann
Klingsor: Eduard Habich
Titular: Conrad Giralt
Cavallers: Josep Jordà, Emili Bastons
Escuders: Josefina Roca, Montserrat Viladoms, Vicenç Gallofré, Josep Torras
Noies flors: Sra. Morè, Josefina Roca, Montserrat Viladoms, Sra. Boldú, Elena Lucci, Adela Gummà
Director: Hans Knappertsbusch
Director d'escena: C. Moor

TEMPORADA 1941-1942

- 31-I-1942
 - Llibret i música de Richard Wagner.
 - Nombre de representacions: 4
 - Núm. històric: 45, 46, 47, 48
 - Dates: 31 gener; 2, 3, 5 febrer 1942
- Parsifal: Hans Grahl
Kundry: Lotte Schrader
Gurnemanz: Albert Emmerich (31 gener; 2 febrer)
 Matthias Mrakitsch (3, 5 febrer)
Amfortas: Jean Stern (31 gener; 3, 5 febrer)
 Josef Hermann (2 febrer)
Klingsor: Eduard Habich
Titular: Matthias Mrakitsch (31 gener; 2 febrer)

Albert Emmerich (3, 5 febrer)

Primer cavaller: Emili Bastons
Segon cavaller: Arthur Will
Primer escuder: Margarete Düren
Segon escuder: Kate Boenisch
Tercer escuder: Theo Herrmann
Quart escuder: Josep Torras
Primera noia flor: Margarete Düren
Segona noia flor: Kate Boenisch
Tercera noia flor: Luise Leonardi
Quarta noia flor: Wanda Grossman-Glock
Cinquena noia flor: Lutgard Friedl
Sisena noia flor: Pauline Strehl
Director: Franz Konwitschny
Director d'escena: Hans Meissner

TEMPORADA 1947-1948

- 2-II-1948
 - Llibret i música de Richard Wagner.
 - Nombre de representacions: 3
 - Núm. històric: 49, 50, 51
 - Dates: 2, 7, 10 febrer 1948
- Parsifal: Ejnar Beyron
Kundry: Margret Ruth-Falke
Gurnemanz: Ljubomir Vischegonov
Amfortas: Fred Destal
Klingsor: Heinz Rehfuss
Titulel: Franz Müller
Cavallers: Walter Niklaus, Roger Bonald
Escuders: Assumpció Serra, Carme Gombau, Bartomeu Bardagí, Roland Münch
Noies flors: Assumpció Serra, Lina Richarte, Assumpció Picó, Carme Gombau, Pilar Tello, Maria Madurell
Director: Kurt Rothenbüller
Director d'escena: Max Terpis

TEMPORADA 1950-1951

- 6-II-1951
 - Llibret i música de Richard Wagner.
 - Nombre de representacions: 4
 - Núm. històric: 52, 53, 54, 55
 - Dates: 6, 10, 15, 18 febrer 1951
- Parsifal: Max Lorenz
Kundry: Paula Baumann

Titular: Hans Hotter (16)
Hermann Uhde (17, 19)
Primer cavaller: Josef Traxel
Segon cavaller: Gustav Neidlinger
Primer escuder: Elisabeth Schärtel
Segon escuder: Hetty Plümacher
Tercer escuder: Gerhard Stolze
Quart escuder: Hugo Kratz
Primera noia flor: Ilse Hollweg
Segona noia flor: Friedl Pöltinger
Tercera noia flor: Hetty Plümacher
Quarta noia flor: Dorothea Siebert
Cinquena noia flor: Jutta Vulpius
Sisena noia flor: Elisabeth Schärtel
Una veu: Elisabeth Schärtel
Director: Joseph Keilberth
Director d'escena: Wieland Wagner
Orquestra Simfònica de Bamberg
Cor dels Festivals de Bayreuth
Producció: Bayreuther Festspiele

TEMPORADA 1957-1958

29-I-1958

- Llibret i música de Richard Wagner.
- Nombre de representacions: 4
- Núm. històric: 63, 64, 65, 66
- Dates: 29 gener; 1, 5, 8, febrer 1958

Parsifal: Josip Gostič

Kundry: Helen Werth

Gurnemanz: Josef Greindl

Amfortas: Gerhard Misske

Klingsor: Alois Pernerstorfer

Titular: Alois Pernerstorfer

Cavallers: Antonio Fuentes, Emili Payà

Escuders: Alda Ricchi, Celia Esaín, Dídac Monjo, Esteve Recasens

Noies flors: Francesca Callao, Alda Ricchi, Celia Esaín, Rosita Rius,
Margareth Feigl, Maria Luisa Fandos

Director: Franz Konwitschny

Director d'escena: Viktor Pruschka

TEMPORADA 1960-1961

27-I-1961

- Llibret i música de Richard Wagner.
- Nombre de representacions: 4

- Núm. històric: 67, 68, 69, 70
 - Dates: 27, 29, 31 gener; 4 febrer 1961
- Parsifal: Ernest Gruber
 Kundry: Marianne Schech
 Gurnemanz: Dezsö Ernster
 Amfortas: Hans Braun
 Klingsor: Wolfram Zimmermann
 Titurel: Wolfram Zimmermann
 Cavallers: Faust Granero, Miquel Aguerri
 Escuders: Mirna Lacambra, Celia Esaín, Dídac Monjo, Joan Lloveras
 Noies flors: Francesca Callao, Carme Lluch, Celia Esaín, Maya Mayska, Mirma Lacambra, Pilar Torres
 Director: Georges Sébastian
 Director d'escena: Elisabeth Woehr

TEMPORADA 1963-1964

29-I-1964

- Llibret i música de Richard Wagner.
 - Nombre de representacions: 4
 - Núm. històric: 71, 72, 73, 74
 - Dates: 29, 31 gener; 2, 4 febrer 1964
- Parsifal: Jean Cox
 Kundry: Hildegard Jonas
 Gurnemanz: Thomas O'Leary
 Amfortas: Heinz Imdahl
 Klingsor: Jonny Born
 Titurel: Albert Vogler
 Cavallers: Pavel Mirov, Georg Goll
 Escuders: Barbara Wittkowski, Esther Wettach, Alfons Graf, Karlheinz Gäbler
 Noies flors: Kathryn Harvey, Barbara Wittkowsky, Marianne Astner, Liselotte Bäcker-Egner, Traudl Parchwitz, Esther Wettach
 Director: Erich Riede
 Director d'escena: Georg Goll (Companyia de la Staatsoper de Nuremberg)

TEMPORADA 1970-1971

8-XII-1970

- Llibret i música de Richard Wagner.
 - Nombre de representacions: 3
 - Núm. històric: 75, 76, 77
 - Dates: 8, 13, 17 desembre 1970
- Parsifal: Sándor Kónya
 Kundry: Amy Shuard

Gurnemanz: Peter Lager
Amfortas: Rolf Polke
Klingsor: Arwed Sandner
Titirel: Harry Dworchak
Cavallers: Luis Ara (8) i Dídac Monjo (13, 17) / Miquel Aguerri
Escuders: Maria Rosa Casals, Amelia Veiga, Natale De Lazzari,
Bartomeu Bardagí
Noies flors: Lolita Torrentó, Maria Rosa Casals, María Cristina Herrera,
Cecília Fondevila, Mercè Puntí, Enid Hartle
Director: Bernhard Conz
Director d'escena: Heinrich Altmann

TEMPORADA 1976-1977

23-II-1977

- Llibret i música de Richard Wagner.
- Nombre de representacions: 3
- Núm. històric: 78, 79, 80
- Dates: 23, 25, 27 febrer 1977

Parsifal: Hermin Esser

Kundry: Eva Randová

Gurnemanz: Malcolm Smith

Amfortas: Rolf Kühne

Klingsor: Manfred Capell

Titirel: Joan Pons

Cavallers: José Durán, Joan Pons

Escuders: Regina de Andrés, Maria Àngels Sarroca, Antoni Lluç,
Bartomeu Bardagí

Noies flors: Lolita Torrentó, Regina de Andrés, Rosa Maria Ysàs,
Cecília Fondevila, Sílvia Gasset, Margarita Goller

Director: Kurt Wöss

Director d'escena: James Conrad

TEMPORADA 1982-1983

16-VI-1983

- Llibret i música de Richard Wagner.
- Nombre de representacions: 3
- Núm. històric: 81, 82, 83
- Dates: 16, 19, 22 juny 1983

Parsifal: Spas Wenkoff

Kundry: Eva Randová

Gurnemanz: Hans Sotin

Amfortas: Simon Estes

Klingsor: József Dene

Titirel: Victor van Halem

Cavallers: Walter Richards, Alfred Burgstaller
Escuders: Gertrud Ottenthal, Brigitta Wutscher, Kurt Spanier, Helmut Boehm
Noies flors: Deborah Cook, Helga Thieme, Carol Richardson, Gabriele Fontana, Gertrud Ottenthal, Anna Gonda
Director: Franz-Paul Decker
Director d'escena: Elmar von Ottenthal
(temporada de Pro-Musica de 1983)

TEMPORADA 1988-1989

8-XII-1988

- Llibret i música de Richard Wagner.
- Nombre de representacions: 5
- Núm. històric: 84, 85, 86, 87, 88
- Dates: 8, 11, 13, 16, 19 desembre 1988

Parsifal: Peter Hofmann (8, 11, 13, 16)
William Pell (19)

Kundry: Eva Randová

Gurnemanz: Kurt Moll (8, 11, 13, 16)
Kurt Rydl (19)

Amfortas: Simon Estes

Klingsor: Anthony Raffell

Titirel: Kurt Rydl (8, 11, 13, 16)
Artur Korn (19)

Cavallers: Michael Knapp, Alfred Kainz

Escuders: Barbara Carter, Christine Obermayr, Josef Becher, Ewald Aichberger

Noies flors: Barbara Carter, Christine Obermayr, Milena Rudifera, Hiroko Shiraishi, Carmen Anhorn, Axelle Gall

Director: Uwe Mund

Director d'escena: Jean-Pierre Ponnelle

TEMPORADA 1998-1999

27-XII-1998

- Llibret i música de Richard Wagner.
- Nombre d'audicions: 2
- Núm. històric: 89, 90
- Dates: 27, 30 desembre 1998

Parsifal: Robert Dean Smith

Kundry: Éva Marton

Gurnemanz: Hans Sotin

Amfortas: Bernd Weikl

Klingsor: Nikolai Putilin

Titirel: Robert Holzer

Cavallers: Vicenç Esteve Madrid, Mariano Viñuales
Escuders: Elena de la Merced, Mireia Pintó, Antoni Lluch, Salvador Carbó
Noies flors: Elena de la Merced, Patrícia Llorens, Mireia Pintó, Begoña Alberdi, María Estrella Estévez, Linda Mirabal
Una veu: Mireia Pintó
Director: Antoni Ros-Marbà
(en forma de concert al Palau de la Música Catalana)

TEMPORADA 2004-2005

28-I-2005

- Llibret i música de Richard Wagner.
- Nombre de representacions: 9
- Núm. històric: 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99
- Dates: 28 gener; 1, 4, 7, 8, 10, 11, 13, 14

Parsifal: Plácido Domingo (28 gener; 1, 4, 7, 10, 13 febrer)
Christopher Ventris (8, 11, 14 febrer)

Kundry: Violeta Urmana (28 gener; 1, 4, 7, 10, 13 febrer)
Jayne Casselman (8, 11, 14 febrer)

Gurnemanz: Matti Salminen (28 gener; 1, 4, 7, 8, 10, 13 febrer)
Philip Kang (11 febrer)
Bjarni Thor Kristinsson (14 febrer)

Amfortas: Bo Skovhus (28 febrer; 1, 4, 7, 10, 13)
Greer Grimsley (8, 11, 14 febrer)

Klingsor: Sergei Leiferkus (28 gener; 1, 4, 7, 10 febrer)
Daniel Sumegi (8, 11, 13, 14 febrer)

Titirel: Theo Adam (28 gener; 1, 4, 7, 10, 13, 14 febrer)
Bjarni Thor Kristinsson (8, 11 febrer)

Cavallers: Francisco Vas, Taras Konoshtenko
Escuders: Raquela Sheeran, Heidi Vanderford, Jordi Casanova, Vicenç Esteve Madrid
Noies flors: María Rodríguez, Raquela Sheeran, Heidi Vanderford, Sandra Pastrana, Assumpta Mateu, Francisca Beaumont
Una veu: Francisca Beaumont
Director: Sebastian Weigle
Director d'escena: Nikolaus Lehnhoff
Assistents de la direcció d'escena: Daniel Michael Dooner, Derek Gimpel
COPRODUCCIÓ: English National Opera
Lyric Opera of Chicago
San Francisco Opera

TEMPORADA 2010-2011

20-II-2011

- Nombre de representacions: 9
- Núm. històric: 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 108
- Dates: 20, 24, 25, 28 febrer; 2, 4, 8, 10, 12 març 2011

Parsifal: Klaus Florian Vogt
Kundry: Anja Kampe
Gurnemanz: Hans-Peter König
Amfortas: Alan Held
Klingsor: John Wegner
Titurel: Ante Jerkunica
Cavallers: Vicenç Esteve Madrid, Kurt Gysen
Escuders: Ana Puche, Inés Moraleda, Antonio Lozano, Jordi Casanova
Noies flors: Estefanía Perdomo, Ana Puche, Inés Moraleda, Beatriz Jiménez, Michelle Marie Cook, Nadine Weissmann
Una veu: Nadine Weissmann
Director: Michael Boder
Director d'escena: Claus Guth
Assistents de la direcció d'escena: Aglaja Nicolet, Susana Gómez
Coreografia: Volker Michl
COPRODUCCIÓ: Gran Teatre del Liceu
Opernhaus Zürich

--Jaume Tribó--